

EL TEMPS

No surten els comptes

L'eterna qüestió de l'espòli fiscal, dit de manera bèstia, o del sistema de finançament de les administracions territorials, dit de manera fina, torna a sortir als papers. En pocs dies n'han parlat en públic uns quants líders polítics i, en privat, tots els altres. Què ha passat? Per què ara torna a "tocar" parlar d'aquesta qüestió? Segurament no trigarem gaire a saber-ho. En qualsevol cas, és veritat que el finançament de les autonomies i dels ajuntaments és un problema pendent de solució —és el gran problema— i el futur immediat encara complicarà més la situació.

S'acosten dos grans núvols que amollaran un gran xàfec damunt dels delicats comptes de les administracions de Catalunya i del País Valencià, sense que la millor situació financera de les Illes Balears les deslliure de probables esquitxos. Els dos núvols són la reforma fiscal que prepara el govern espanyol i l'ampliació de la Unió Europea a deu països més, cinc en una primera fase i cinc més després. Cap de les dues notícies —inevitables i, fins i tot, desitjables des d'altres punts de vista— augura cap millora en el finançament autonòmic ni en el finançament local.

L'eurodiputat Carles Gasòliba avisava en EL TEMPS de la setmana passada que el futur dels famosos "fons de cohesió" de la Unió Europea que reben Grècia, Espanya i Portugal està en discussió. I també deia que després de l'ampliació de la Unió "difícilment es podrà mantenir la mateixa aplicació de recursos que s'ha mantingut fins ara". En resum, d'aquí a uns anys segurament arribaran menys diners de Brussel·les i, per això, el mateix Jordi Pujol ha recordat en la seua última visita a la capital comunitària que Catalunya rep menys diners dels que aporta a Brussel·les i que també en rep menys dels que aporta a Madrid.

Mentrestant, a Hisenda preparen una profunda reforma fiscal que afectarà sobretot l'impost sobre la renda i que significarà —diuen— que els contri-

buenys pagaran menys. La recaptació d'aquest impost està actualment "cedida" en un 30% a les comunitats autònomes, un sistema que no afavoreix tant les autonomies com s'havia previst al començament, segons les estimacions que s'han publicat. Aquest sistema s'ha de revisar l'any 2001, però curiosament el ministeri espanyol d'Economia preveu aplicar la seua reforma de l'impost a partir del gener de l'any que ve. No cal dir que ni els presidents de les comunitats autònomes, ni els seus consellers d'Economia i Finances han donat senyals de tranquil·litat davant d'aquest panorama, sinó al contrari. Sobretot, perquè el govern espanyol ha dit que els canvis en l'IRPF no perjudicaran les autonomies, però no ha aportat proves convincents.

***“Malgrat el cel ennuvolat,
els polítics d'aquí es limiten
a cobrir-se el cap amb
bosses de plàstic en lloc de
comprar un bon paraigua.
I fan veure que no
s'adonen que l'actual
sistema de finançament de
les comunitats autònomes
no avança ni amb rodes.”***

Malgrat el cel ennuvolat, els polítics d'aquí es limiten a cobrir-se el cap amb bosses de plàstic en lloc de comprar un bon paraigua. I fan veure que no s'adonen que l'actual sistema de finançament de les comunitats autònomes no avança ni amb rodes. Les successives renegociacions i replantejaments són pegats que duren tan poc com les legislatures, o menys, i per tant no permeten mirar al futur amb solidesa. No permeten cap política estratègica realment ambiciosa, en uns

moments que aquest racó de món no pot perdre ni una sola pistonada si vol tenir el paper a què aspira en l'Europa i en la Mediterrània del futur. Discutir si són verdes o si són madures sense partir de la realitat que l'actual model d'estat central ja no dóna més de si és perdre el temps. I el projecte de concert fiscal per a Catalunya, ara "amagat" sota la taula, tampoc no sembla que siga una gran solució. Un economista català rellevant deia, no fa gaire, en una tertúlia a València: "si s'apliqués el concert basc a Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, l'estat espanyol hauria de tancar; de la qual cosa es posa en evidència que el concert basc serà possible només mentre Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears continuïn sent contribuents nets a l'estat." ■